

СТАНОВИЩЕ

от д-р Ценимир Братоев Братоев, доцент в Юридически факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“

относно материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Института за държавата и правото при Българската академия на науките по Гражданско и семейно право в област на висше образование 3. Социални, стопански и прави науки, професионално направление 3.6. Право

Конкурсът е обявен в Държавен вестник, бр.84 от 25 октомври 2016 г.

1. Относно процедурата и представените публикации.

С Решение на Научния съвет на ИДП и издадена въз основа на решението Заповед ЗД-09-134 от 21.12.2016 г. съм определен за член на научно жури по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Института за държавата и правото при Българската академия на науките по Гражданско и семейно право в област на висше образование 3. Социални, стопански и прави науки, професионално направление 3.6. Право

За участие в конкурса са подадени документи от единствения кандидат д-р Николай Тодоров Колев – главен асистент в секция „Гражданскоправни науки“ в Институт за държавата и правото“ /ИДП/ при БАН.

За участие в конкурса кандидатът – д-р Николай Тодоров Колев е представил една монография и четири статии:

1. Изключване на съдружник от ООД. С.: Сиела, 2016, 224 с.;
2. Относно правото на глас на съдружника в ООД, сп. „Търговско право“, брой № 4/2013 г., с. 53 – 61;
3. Относно съвместното притежание на дружествен дял в ООД, сп. „Търговско право“, брой № 3/2014 г., с. 47 – 64;
4. Прехвърляне на поименни налични акции – дискуссионни въпроси, сп. „Търговско право“, брой № 2/2015 г., с. 39-50;
5. Какъв минимален срок е приложим при свикване на общо събрание на АД чрез писмени покани?, сп. „Съвременно право“, брой № 1/2016 г., с. 27-37.

Представените в настоящия конкурс научни трудове се характеризират с научна новост и не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ – изисквания по чл. 24, ал. 1 т. 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България.

2. Биографични данни на кандидата.

Николай Тодоров Колев е завършил средното си гимназиално образование през 1999 г. в гимназия с преподаване на чужди езици „Ромен Ролан“, гр. Стара Загора. Същият е завършил висше юридическо образование през 2005 г. в Юридически факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ – магистър по право. Доктор по право от 9 декември 2011 г.

В ИДП секция „Гражданскоправни науки“ Николай Колев е постъпил през 2006 г. като н.с. III степен (03.01.2006 г. – 01.05.2008 г.) и последователно е заемал академичните длъжности н.с. II степен (01.05.2008 г. – 30.06.2011 г.) и главен асистент (30.06.2011 г. – досега).

Николай Колев е хоноруван преподавател в Юридически факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ от 2009 г. досега, като последователно е води семинарни занятия по учебните дисциплини „Облигационно право“ и „Търговско право – Търговски сделки“ и участва в изпитните сесии по посочените учебни дисциплини.

Извън научната си дейност Николай Колев е вписан като адвокат от 2006 г. в Софийската адвокатска колегия.

3. Относно представените научни трудове.

В обявения конкурс д-р Николай Колев е представил хабилитационния труд „Изключване на съдружник от ООД“. Монографията е в обем 224 страници, включващи и библиографска справка от 116 съчинения на български, руски, немски и английски език. В българската правна теория проблематиката на изключване на съдружник от дружеството с ограничена отговорност /ООД/ е била предмет на анализ в учебната и коментарната литература, в статии, засягащи отделни аспекти на изключването на съдружника и като част от монографии, разглеждащи общо въпросите на търговските дружества или специално тези на ООД, но трябва да се отбележи, че представеният хабилитационен труд е първото монографично съчинение, което е посветено изцяло на института на изключването на съдружника от ООД. Като такова съчинението съдържа и първото систематично цялостно изследване на изключване на съдружник от ООД, което само по себе си определя неговия приносен характер.

Съчинението е разделно на увод и пет глави, като завършва с предложения за изменения на нормативната уредба. Структурно изложението е правилно изградено, тъй като следва логиката на развитие на отношенията между дружеството и изключвания съдружник – основания за изключване, процедурата по изключването и неговите последици и завършва със защитата на съдружника срещу изключването му. По този начин авторът е обсъдил в пълнота цялата нормативна уредба, свързана с изключването на съдружник от ООД, включително и нейните процесуални аспекти.

Авторът навлиза в проблематиката с вещина, като анализът се отличава с детайлност и с точен правен език. На много места в съчинението е направено собствено тълкуване на разпоредбите на Търговския закон, третиращи въпросите на изключването на съдружника, което се отличава с дълбочина и оригиналност. Авторът не скрива критичното си отношение към действащата правна уредба и предлага подходящи изменения *de lege ferenda* в хода на изследването, които са систематизирани в края на съчинението. Тези предложения, може би с резерви към предложението за включване на нов член 139а в Търговския закон, в голяма степен могат да бъдат споделени. Формулираните предложения за изменения на нормативната уредба ще съдействат за избягването на нейното противоречиво тълкуване в правоприлагането.

В хабилитационния труд е използван значителен научен апарат – 77 съчинения на български език и 39 съчинения на руски, немски и английски език. При изследването си авторът е анализирал практически цялата съвременна българска правна литература по въпросите на изключването на съдружника от ООД, разглеждайки становищата на отделните автори, в много случаи допълвайки ги със собствени аргументи, а там където не възприема определени техни виждания, спори с тях, като спорът се отличава с коректност към застъпваните тези. Сравнително-правно е разгледана нормативната уредба в някои чуждестранни законодателства (Германия, Австрия, Русия и др.), включително и съответната правна литература.

Сериозно достойнство на съчинението е анализът на богатата съдебна практика, в много случаи и противоречива, която авторът познава много добре и в редица случаи я използва в подкрепа на застъпените от него тези при изследването си, а когато не възприема позициите на съда по определени въпроси, ги подлага на критичен анализ. Явно този анализ е бил подпомогнат и от опита, които Николай Колев има като адвокат с над десетгодишен стаж.

Трудът съдържа редица теоретични приноси, освен основния, който вече и посочих по-горе – първо монографично съчинение, посветено на проблематиката на изключването на съдружник от ООД. Като основни приноси трябва да бъдат посочени: извеждане на основните функции на института – гаранционна, защитна и санкционна; допълнителна аргументацията относно възможността за изключване на мажоритарен съдружник и изключването на съдружници при дружество с двама съдружници; детайлният анализ на основанията за изключване на съдружник в ООД и съотношението между тях, както и на развитието на отношенията между съдружника и дружеството по повод изключването му; аргументирано определяне на стойността на дела, който следва да получи изключеният съдружник; дефиниране на съотношението между исовете на защита на съдружника срещу изключването му и др. Важен приносен момент е, че след като авторът анализира невъзможността за възстановяване на членството и проблемите, които възникват от това и които не могат да бъдат решени справедливо при действащата нормативна уредба, дава предложение *de lege ferenda*, чрез което биха били защитени интересите на неправомерно изключения съдружник срещу действия на останалите съдружници и дружеството, които водят до накърняване на неговите интереси.

Могат да бъдат направени и някои критични бележки към представения хабилитационен труд. Авторът е могъл да направи анализ и да сравни изключването на

съдружник от ООД с другите основания за прекратяване на членството в ООД, както да съпостави изключването на съдружника от ООД с изключването на съдружници при други дружества. По този начин ще бъдат открити особеностите на изключването на съдружник от ООД. Също така авторът в по-голяма степен би могъл да използва историко-правния метод като изследва института и в неговото развитие. От това трудът само би спечелил. Струва ми се, твърде крайна безрезервната подкрепа на виждането, че миноритарен съдружник може да изключи мажоритарния. Не мога да отрека, че авторът е защитил тезата си с редица аргументи, както и че неговото виждане съответства и на действащата нормативна уредба. Но все пак, опирайки се не само на правната логика и тълкуване на закона, а поглеждайки по-широко, бих казал и по-прагматично и търсейки икономическата логика, той би могъл да обърне внимание и на обратната теза и да предложи изменения в нормативната уредба, нещо което удачно е правил при анализа на правни проблеми в други свои съчинения. Направените бележки обаче по никакъв начин не могат да омаловажат научната стойност на представения хабилитационен труд и да окажат влияние върху крайната положителна оценка, която следва да му бъде дадена като цялостно научно изследване на въпросите, свързани с изключването на съдружника от ООД.

И накрая, в допълнение, безспорна е практическата полза от представената монография – най малкото поради факта, че в преобладаващата си част търговските дружества в Република България, вписани в Търговския регистър, воден от Агенцията по вписванията, са ООД. В тази връзка съчинението ще бъде изключително полезно за практикуващите юристи, особено в частта си, в която се анализира богатата съдебна практика.

Предложените за участие в конкурса статии, чиито заглавия са посочени по-горе, още веднъж доказват умението на Николай Колев да тълкува и анализира съществени правни проблеми на дружественото право и да достига до изводи, които са и с практическо значение: злоупотребата с право на глас при вземане на решение, което е в полза на съдружника, но в противоречие с интересите на дружеството; приложимостта на срока по чл. 223, ал. 5 от ТЗ и при свикването на общо събрание на акционерите с покани до акционерите, теза на автора, която напълно споделям; значението на джирото и вписването в книгата на акционерите на прехвърлянето на поименни акции и предложението за изменение на чл. 185, ал. 2 от ТЗ, което предложение също напълно подкрепям; съвместното притежаване на дружествен дял в ООД. При научното изследване в посочените статии широко е използван и сравнително-правният метод, което дава допълнителна аргументация на автора за подкрепа на неговите тези. Някои от направените в тях предложения *de lege ferenda* са удачни и с практическо значение.

4. Обща оценка на научната дейност и оценка на преподавателска дейност на участника в конкурса.

Участникът в конкурса има значителна по обем научна продукция – за близо десет години е предложил на читателите две монографии и публикувал над 60 студии, статии и както той самият ги определя – научно-приложни разработки. Всички те са в областта на търговското право, към проблематиката на което явно авторът има определено трайни интереси. Значимостта на научната продукция може да бъде преценена и от

представения списък с цитирания, който списък по моя преценка далеч не е изчерпателен.

Не трябва да се забравя и фактът, че от 2009 г. Николай Колев е хоноруван асистент в Юридически факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ по научните дисциплини „Облигационно право“ и „Търговско право“. В тази връзка отзывите за неговата преподавателска дейност от колеги преподаватели и студенти в Юридически факултет са напълно положителни.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

На основание изложеното по-горе, считам че единственият кандидат в обявения в Държавен вестник, бр.84 от 25 октомври 2016 г. конкурс отговоря на всички условия по чл. 24, ал. 1, т. 1, т. 2, букви „а“ и „б“ и т. 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България, поради което убедено ще гласувам за вземане на решение от научното жури, с което да предложи на Научния съвет на Института за държавата и правото да избере гл. ас. д-р Николай Тодоров Колев на академичната длъжност „доцент“ в Института за държавата и правото при Българската академия на науките по Гражданско и семейно право в област на висше образование 3. Социални, стопански и прави науки, професионално направление 3.6. Право.

14 февруари 2017 г.

доц. д-р Ценимир Братоев